

Věc:

Dodatek č. 3 ke smlouvě o poskytování veřejné služby a podmínkách poskytnutí Vyrovnávací platby za plnění závazku veřejné služby (č. 20/SML4107-SOVS/ZD ze dne 23. 6. 2020) – Krajská zdravotní, a.s.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA:

Zastupitelstvo Ústeckého kraje dne 24.04.2017 usnesením č. 036/4Z/2017 vzalo na vědomí vyhodnocení systému financování investičních potřeb společnosti Krajská zdravotní, a.s. z prostředků Ústeckého kraje, jako jejího jediného akcionáře v souladu s principem soukromého investora, ve vztahu k možnosti postupu v souladu s Rozhodnutím Komise 2012/21/EU a uložilo Radě Ústeckého kraje navrhnout změnu pověření společnosti Krajská zdravotní, a.s. (dále jen „KZ, a.s.“ nebo „společnost“) k výkonu služby obecného hospodářského zájmu v souladu s Rozhodnutím Komise 2012/21/EU ze dne 20.12.2011, a to v návaznosti na Vyhodnocení systému financování investičních potřeb společnosti KZ, a.s.

Ústecký kraj uzavřel se společností KZ, a.s. dne 23.06.2020 Smlouvu o poskytování veřejné služby a podmínkách poskytnutí Vyrovnávací platby za plnění závazku veřejné služby (dále jen „SOHZ“), ve znění dodatků 1,2. Smlouva je uzavřena na dobu určitou, a to do 31.12.2032.

Uzavření dodatku č. 3 ke smlouvě SOHZ č. 20/SML4107-SOVS/ZD**1) Zvýšení minimální zálohy na vyrovnávací platbu pro rok 2026**

V rámci investiční SOHZ předložila KZ, a.s. dne 28.02.2025 Žádost o poskytnutí investiční dotace (vyrovnávací platby) na rok 2025 v celkové výši **1 098 mil. Kč**, vedenou pod č. j. KUUK/033306/2025. Předmětem Žádosti bylo 19 investičních akcí.

V souladu se smlouvou o SOHZ a s ohledem na usnesení ZÚK č. 038/30Z/2020 je pro každý rok stanovena výše minimální zálohy na vyrovnávací platby v objemu **250–350 mil. Kč** ročně, vždy podle aktuálního vyhodnocení investičních potřeb KZ, a. s. ve vztahu ke skutečnému čerpání úvěru a financování investičních potřeb KZ, a.s. z dalších zdrojů. Pro rok 2025 byla v rozpočtu odboru zdravotnictví deponována částka **ve výši 350 mil. Kč**.

V kontextu finančních možností rozpočtu Ústeckého kraje pro rok 2025 bylo Zastupitelstvem Ústeckého kraje rozhodnuto o podpoře v částce **580 mil. Kč**. Jednalo se o investiční akce, které byly označeny KZ, a.s. prioritou 1. (Zastupitelstvo Ústeckého kraje rozhodlo o poskytnutí dotace a uzavření veřejnoprávní smlouvy o poskytnutí investiční dotace usnesením č. 080/5Z/2025 ze dne 28.04.2025).

KZ, a. s. předložila dne 30.04.2025 Žádost o navýšení minimální výše zálohy na vyrovnávací platbu v rámci investiční podpory SOHZ 2026 (dále jen „Žádost“). V žádosti 2026 je uveden požadavek o navýšení zálohy pro rok 2026 na **minimální výši 550 mil. Kč**, a to v souvislosti s nutnou realizací některých investičních aktivit, které byly blíže popsány v komentáři k Žádosti o poskytnutí investiční dotace (vyrovnávací platby) na rok 2025. KZ, a.s. byla oslovena s požadavkem o doplnění Žádosti, které bylo předloženo dne 23.05.2025.

S ohledem na reálné termíny přípravy zadávacích řízení, a vlastní realizace investičních aktivit žádá společnost KZ, a.s. o minimální zálohu pro rok 2026 ve výši 550 mil. Kč, které budou použity na financování níže uvedených aktivit. Komentář jednotlivých aktivit přiložen jako součást přílohy č. 2 materiálu. Jde o:

IZ „Rekonstrukce infekčního pavilonu MNUL“ – s předpokládanými náklady pro rok 2025 ve výši 126 mil. Kč

„Pořízení magnetické rezonance 3T do teplické nemocnice“ s předpokládanými náklady 67 ml. Kč

„Chirurgický robotický systém da Vinci XI“ s předpokládanými náklady 80 mil. Kč

„Splátka investičního úvěru ve výši 275 mil. Kč

2) Mimořádná vyrovnávací platba (zvýšené nároky na mzdové a související náklady) pro rok 2025

Ústecký kraj byl seznámen s výjimečným požadavkem na úhradu provozních nákladů ve smyslu zvýšených nároků na mzdové náklady a související odvody pro rok 2025 (dále jen „mimořádná platba“). V této věci proběhlo jednání zástupců KZ, a.s. se zástupci Ústeckého kraje dne 16.05.2025 ve snaze zajistit financování zvýšených mzdových nároků včetně stanovení nejvhodnějšího postupu.

Změna představuje plošné navýšení tarifních mezd o 1 400 Kč zaměstnancům KZ, a.s., s účinností od 01.04.2025, v důsledku jednání s Odborovým svazem zdravotnictví a sociální péče ČR. KZ, a.s. byla v této věci požádána o předložení detailněji specifikované problematiky. Navýšení tarifních mezd včetně souvisejících nákladů představuje celkovou finanční zátěž ve výši 164 mil. Kč.

Indexace úhradové vyhlášky 2025 (Vyhláška o stanovení hodnot bodu, výše úhrad za hrazené služby a regulačních omezení pro rok 2025) jeví značné negativní dopady na výši úhrad od zdravotních pojišťoven za vykazování zdravotních služeb, a krytí zvýšených tarifních mezd z příjmů KZ, a.s. není možné.

KZ, a.s. předložila dne 10.06.2025 po projednání v představenstvu společnosti v této věci Žádost o mimořádnou provozní podporu v souvislosti s nárůstem osobních nákladů, která je samostatnou přílohou č. 3 materiálu.

V žádosti je mj. konstatováno:

„... oblast zdravotnictví se již delší dobu potýká s nedostatkem zdravotnických pracovníků, zejména pak u poskytovatelů akutní lůžkové péče, kde je zajišťován nepřetržitý provoz a na zdravotníky jsou kladeny vysoké požadavky, spočívající nejen v náročnosti samotné práce, a to nejen v odborné rovině a v řadě případů také fyzické, ale rovněž s dopady do osobního života. Tato situace se plošně projevuje v oblasti odměňování, kdy existuje reálný a trvalý tlak na nárůst platů a mezd napříč všemi segmenty poskytovaných zdravotních služeb. Ve zdravotnických zařízeních, ve kterých je odměňování vázáno na platové tarify dochází pravidelně k úpravám platových tarifů dle vládních nařízení, ostatní zdravotnická zařízení tyto úpravy více či méně kopírují, aby zůstávala konkurenceschopná a byla schopna zajistit poskytované zdravotní služby. U poskytovatelů akutní lůžkové péče se ve vazbě na síť urgentních příjmů navíc stále více projevuje nárůst akutních ošetření, v řadě případů hraničících se zneužíváním takto poskytovaných zdravotních služeb a narůstající agresivita.

Krajská zdravotní, a.s. jako největší poskytovatel akutní lůžkové péče v České republice, provozující páteřní síť nemocnic v Ústeckém kraji není výjimkou, a i přes své významné postavení na trhu zdravotních služeb je nucena trendy v odměňování zdravotníků zohledňovat.

Pravděpodobně i s ohledem na její význam každoročně probíhají náročná jednání se zástupci odborových organizací v rámci kolektivního vyjednávání, kdy se rovněž pravidelně účastní představitelé ústředních organizací, spolu s dalšími zejména Ing. Ivana Břeňková (donedávna místopředsedkyně OSZ SP).

...

V posledních letech byl tlak na nárůst osobních nákladů a promítnutí do úhradových mechanismů neúměrný, což uvedlo systém úhrad z veřejného zdravotního pojištění do deficitního hospodaření, a to opakovaně již třetí rok v řadě. Tato situace se projevuje významným zhoršením hospodaření zdravotních pojišťoven, přičemž u některých zaměstnaneckých zdravotních pojišťoven až na kritickou úroveň s dopadem do zpoždování úhrad. Toto vyústilo v restriktivní úhradovou vyhlášku pro rok 2025, kdy pro poskytovatele akutní lůžkové péče dochází prakticky k nulové valorizaci úhrad oproti r. 2024, pro Krajskou zdravotní, a.s. dokonce u některých pojišťoven, zejména pak VZP k mírnému poklesu úhrad.

...

Vedení společnosti ve snaze zajistit sociální smír, neohrožit rozsah, kvalitu a dostupnost zdravotních služeb, pod tlakem možného omezení provozu a hrozících výpovědí přesčasové práce a odchodů zaměstnanců přistoupilo k dohodě, že se všem zaměstnancům Krajské zdravotní, a. s., navýší mzdy o 1 400 Kč s tím, že účinnost tohoto navýšení bude od 1. dubna 2025. Shora uvedené mzdové úpravy pro KZ, a.s. znamenají v r. 2025 nárůst osobních nákladů na úrovni přibližně 173 mil. Kč. Předpokládáme, že uvedený nárůst osobních nákladů, který se projeví i v dalších letech bude kryt z navýšených úhrad od zdravotních pojišťoven spolu s provozními opatřeními na straně Krajské zdravotní, a.s.

...

Jako nejvhodnější formu si vzhledem k uvedeným okolnostem dovoluujeme navrhnout úpravu Smlouvy o zajištění služby obecného hospodářského zájmu, v rámci které by mohla být poskytována mimořádná vyrovnávací platba pokrývající navýšené osobní náklady v důsledku mzdových úprav od 1.4.2025, a to ve výši přibližně 164,1 mil. Kč po zohlednění činností či organizačních jednotek, které nelze kryt v rámci veřejné služby či jsou či budou pokryty samostatnými smlouvami SOHZ. Podrobná kvantifikace nárůstu osobních nákladů dle jednotlivých nemocnic vč. popisu způsobu kvantifikace je uvedena v příloze č. 1 této žádosti.

O podání žádosti rozhodlo představenstvo společnosti usnesením č. 11PR_2025."

Zpracovatel materiálu k žádosti a přílohám uvádí, že základ navýšení osobních nákladů je tvořen paušálním navýšením mzdových tarifů o 1 400 Kč (při plném pracovním úvazku) pro všechny zaměstnance v pracovním poměru (nezahrnuje zaměstnance konající práce na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr – dohody o pracovní činnosti a dohody o provedení práce). Navýšení mzdových tarifů se dále druhotně podílí na navýšení osobních nákladů v oblasti přesčasové práce (za dobu práce přesčas náleží zaměstnanci poměrná mzda, zahrnující navýšenou částku). Tento dopad je vyčíslen dle jednotlivých pracovních kategorií na základě objemu přesčasové práce v období první čtvrtletí roku 2025. S odstupem jednoho kalendářního čtvrtletí se navýšení mzdových tarifů promítne do průměrného výdělku, z kterého jsou poskytovány různé druhy příplatků – za noční práci, za práci v sobotu a neděli, za práci přesčas, za práci ve svátek, za pracovní pohotovost. U vedoucích zaměstnanců se také navýšení mzdových tarifů sekundárně projevilo ve výši příplatku za vedení, jelikož je jeho výše stanovena jako % ze mzdového tarifu. V kvantifikaci celkového navýšení osobních nákladů jsou také zahrnuty zákonné odvody zaměstnavatele, které zahrnují sociální pojištění (24,8 % z hrubé mzdy) a zdravotní pojištění (9 % z hrubé mzdy).

Odbor zdravotnictví provedl kontrolní výpočet nároku, kdy průměrný přepočtený počet zaměstnanců činil v 03/2025 – 9 227,08 = 100%. Celkový přepočtený počet zaměstnanců, nezahrnutých do výpočtu uvedených útvarů je dle KZ 438,48 = 4,75%.

Celkové navýšení mezd je 172 284 041,85 z toho 4,75% = 8 183 492,00. Odhadovaný požadavek na dotaci tak vychází odboru zdravotnictví na 164 100 550 (172 284 042 – 8 183 492). Společností požadovaná dotace 164 060 755,78 je zanedbatelně nižší z důvodu dalšího ovlivnění výpočtu jednotlivých koeficientů podílů komerční činnosti:

Kvantifikace předpokládaného nárůstu osobních nákladů v souvislosti s úpravou mzdových tarifů od 1.4.2025	nárůst ON celkem v Kč	koef. zohlednění komerční činnosti	odpočet v Kč	Nárůst ON po zohlednění v Kč
celkem	172 284 041,85	podíl komerční činnosti	8 223 286,07	164 060 755,78
Počet zaměstnanců	9 227,08		438,48	8 788,60
Σ navýšení tarifních mezd	155 539 494,48		7 392 246,62	148 165 300,26
Σ související náklady	16 744 547,37		831 039,45	15 895 455,52
z toho				
veřejné lékárny	1 386 551,47		1 386 551,47	
stravovací provozy (zohlednění podílu komerční činnosti)	4 102 813,10	1,91%	78 563,67	
oddělení zdravotnické dopravy	1 939 822,62		1 939 822,62	
Protialkoholní a protitoxikomanická záchytná stanice	179 026,90		179 026,90	
LSPP	0,00		0,00	
Oddělení prádelních služeb MNUL (zohlednění podílu komerční činnosti)	1 692 305,23	5,03%	85 181,40	
Nemocnice Rumburk	4 554 140,01		4 554 140,01	

Návrh dotační smlouvy, která je přílohou č. 7 materiálu, zohledňuje jak vlastní žádost společnosti, tak pravidla veřejné podpory, kdy výše dotace je tzv. zálohou na vyrovnávací platbu a výše vyrovnávací platby tak bude kraji vyúčtována

Vyrovňovací platba za každý jednotlivý měsíc se tedy vypočítává podle vzorce:

$$VP = Pzkat \cdot Ntm\acute{e}s \cdot Ont \cdot 1,338 \cdot koef \text{ Ppkat} - (koef. \text{ zohlednění komerční činnosti})$$

Kde:

Pzkat	přepočtený počet zaměstnanců v daném měsíci v dané kategorii způsobilých k zahrnutí do VP (odpočet přepočteného počtu zaměstnanců veřejných lékáren, oddělení zdravotnické dopravy, protialkoholní a protitoxikomanické záchytné stanice, rumburské nemocnice)
koef PPkat	koeficient zohlednění ostatních nákladů (dopad do náhrad za přesčasovou práci apod.)
NTměs	měsíční navýšení hrubé mzdy na zaměstnance ve výši 1400,- Kč (přepočtený úvazek =1)
1,338	koeficient odvodů na sociální a zdravotní pojištění
Ont	období platnosti navýšených tarifů v r. 2025 (od 04 do 12/2025 - každý jeden měsíc)
koef. zohlednění komerční činnosti	Zahrnuje veškeré neuznatelné náklady z provozů nesouvisejících s SOHZ

Vyrovňovací platba nesmí přesahovat meze toho, co je nezbytné k pokrytí všech nebo části nákladů k plnění závazku veřejné služby se zohledněním příslušných příjmů. Oproti žádosti společnosti je tak výpočet vyrovnávací platby upraven odborem zdravotnictví tak, aby zohledňoval každý jednotlivý měsíc od dubna do prosince 2025 a tedy odpovídal skutečnosti, nikoli plánovanému odhadu, jehož výpočtem se došlo k výši zálohy. Vše bylo průběžně konzultováno se společností.

3) Změna financování (navýšení základního kapitálu)

S ohledem na zajištění flexibility při financování služeb SOHZ poskytovaných KZ, a. s., Ústecký kraj doplňuje i jiné formy poskytnutí vyrovnávací platby. Dosud je poskytována vyrovnávací platba pouze formou investiční dotace. Do dodatku č. 3 jsou nyní doplněny i možnosti jiného transferu veřejné podpory (např. zvýšení základního kapitálu, příplatek mimo základní kapitál aj.)

Vyrovnávací platba bude i nadále prioritně poskytována formou dotace na náklady spojené s investicemi do majetku užívaného pro poskytování služeb v rámci SOHZ. Ústecký kraj však může zvážit, na základě žádosti KZ, a. s. a okolností hodných zvláštního zřetele, poskytnutí vyrovnávací platby i prostřednictvím dalších forem podpory (provozní dotace, zvýšení základního kapitálu, příplatek mimo základní kapitál aj.). Jednotlivé právní akty, na jejichž základě budou tyto další formy vyrovnávací platby poskytnuty, budou odkazovat na smlouvu o SOHZ a budou zejména obsahovat podmínky naplňující předpisy EU týkající se služeb obecného hospodářského zájmu.

Vyjádření odboru ekonomického:

Ekonomický odbor akceptuje předložený návrh na usnesení včetně odsouhlasení navrhovaného rozpočtového opatření. Zvýšení minimální zálohy na vyrovnávací platbu za rok 2026 je součástí návrhu Střednědobého výhledu rozpočtu ÚK na rok 2026–2028. Mimořádná vyrovnávací platba související s dofinancováním mzdových nákladů bude uvolněna z centrální rezervy rozpočtu roku 2025 formou splátek uvedených v rámci navržených smluvních ujednání.

Vyjádření odboru legislativně-právního:

Odbor LP připravil návrh Dodatku č. 3 ke smlouvě o poskytování veřejné služby a podmínkách poskytnutí Vyrovnávací platby za plnění závazku veřejné služby č. 20/SML4107-SOVS/ZD uzavřené dne 23. 6. 2020) (dále též „Dodatek“) a návrh Smlouvy o poskytnutí neinvestiční dotace (vyrovnávací platby) týkající se provozního financování mimořádného navýšení mezd v roce 2025 (dále též „Smlouva“), za spolupráce JUDr. Michaela Kincla, specialisty na pravidla EU v oblasti veřejné podpory, od kterého bylo během přípravy vyžádáno odborné posouzení, jež odbor ZD učinil přílohou tohoto materiálu. Návrh Dodatku i návrh Smlouvy jsou v souladu se závěry učiněnými ve výše uvedeném posouzení. Jak vyplývá z odborného posouzení, je zřejmé, že posuzovaný způsob financování KZ se odchyluje od zavedeného postupu, kdy je poskytována vyrovnávací platba, jejíž výše je počítána z investičních nákladů nezbytných pro výkon předmětných SOHZ. Na druhou stranu platí, že mzdové náklady tvoří jedny z nákladů KZ (provozní náklady). Pokud jsou spojeny s činnostmi spadajícími pod SOHZ, jde o náklady, které lze použít pro výpočet vyrovnávací platby.

Kraj tak může finanční prostředky KZ na zvýšení mzdových prostředků poskytnout, na základě žádosti KZ, obsahující jednoznačné a nezpochybnitelné odůvodnění nezbytnosti navýšení mzdových prostředků.

Co se týče ustanovení Dodatku č. 3, které vzešlo z jednání Kraje a KZ, jež se týká zajištění flexibility při financování služeb SOHZ poskytovaných Nemocnicí, kdy se strany hodlají dohodnout na doplnění jiných forem poskytnutí vyrovnávací platby, tedy otevření možnosti i jiného transferu veřejné podpory (např. zvýšení základního kapitálu, příplatek mimo základní kapitál aj.), vždy bude nutné takový transfer posoudit,

případně vypracovat analýzu z hlediska ekonomického, daňového a účetního, aby vyrovnávací platba byla Ústeckým krajem vždy poskytována v souladu s péčí řádného hospodáře, tedy efektivně, účelně a hospodárně. Zasláné materiály nebyly a nemohly být revidovány z hlediska věcné či ekonomické správnosti, neboť tato je vzhledem k odbornosti předkladatele a konzultace s odborem EK předpokládána (zejména se jedná o posouzení odůvodnění žádosti, správnosti uvedených údajů, výpočtu vyrovnávací platby apod.).